

Teknikergruppe for Den Lokale Trepark for Odense Fjord – Møde 1

Mødetidspunkt: 12. maj 2025 fra kl. 09:00-13:00

Mødested: Odense Slot, Nørregade 36, 5000 Odense

Mødelokale: Mødelokalet Værkstedet, indgang S (se vedlagte kort)

Referat af møde i teknikergruppen for Den Lokale Trepark for Odense Fjord – Møde 1

For mødet forelå følgende dagsorden:

Mødepunkt		Tidspunkt
1.	Velkomst og meddelelser	09:00
2.	Ramme for det tekniske arbejde med arealomlægningen samt årshjul <i>Bilag 1 – Ramme for det tekniske arbejde</i> <i>Bilag 2 – Retningslinjer for prioritering af virkemidler/projekttyper</i> <i>Bilag 3 – Årshjul</i>	09:05
3.	Status på omlægningsplanen v/sekretariatet <i>Bilag 4 – Kvælstofindsatsbehov og status på omlægningsplanen</i>	09:35
Pause		10:40
4.	Præsentation af udvalgte arealer og drøftelse af projektidéer	10:50
Frokost		12:00
5.	Bordet rundt	12:30

Ad pkt. 1 – Velkomst og meddelelser

Sekretariatet bød velkommen og orienterede om afbud fra Nyborg Kommune.

Ad pkt. 2 – Ramme for det tekniske arbejde med arealomlægningen samt årshjul

Sekretariatet præsenterede en overordnet ramme for organiseringen af det tekniske arbejde, som de administrative ledere i kommunerne på tværs af de lokale treparter for Odense Fjord, Storebælt og Det Sydfynske Øhav havde besluttet. Sekretariatet orienterede derefter om at den lokale trepart havde besluttet, at bede teknikergruppen udarbejde en fuld potentiale-screening i MARS for hele oplandet med følgende fem overordnede retningslinjer for prioritering af virkemidler/projekttyper:

- 1) Der tages udgangspunkt i al tørvejorden og teknikerne vælger det mest oplagte virkemiddel
- 2) Der skal etableres bufferzoner op mod større naturområder og her vælger teknikerne det mest oplagte virkemiddel f.eks. et vådområde
- 3) Traditionelle vådområder laves som udgangspunkt i større ådale/vandløb eller alternativt på højjorden, hvor det er teknisk muligt
- 4) Fasttrack projekter placeres som udgangspunkt i lavninger og minivådområder ved drænsystemerne inden de når til vandløbene
- 5) Teknikergruppen skal udpege arealer til skovrejsning, hvor det er relevant ift. grundvandsbeskyttelse

Sekretariatet orienterede endvidere om at den lokale trepart havde besluttet at følge en anbefaling fra kystvandgruppen vedr. Egensedybet om planlægning af en kvælstofindsats i området på 40-50 tons over det i MARS angivne kvælstofindsatsbehov.

Teknikergruppen drøftede hver retningslinje. Sekretariatet forklarede at retningslinjerne skulle ses som en overordnet rettesnor og at teknikerne skulle bruge deres faglighed til at vurdere hvilken fremgangsmåde der er mest hensigtsmæssig på det mere detaljerede niveau ift. målopfyldelse.

Ift. retningslinje nr. 1 blev det afklaret, at der overordnet set skal tages udgangspunkt i al tørvejord, men at meget små tørvejordsarealer, som teknikerne vurderer ikke er meningsfulde projektområder ikke medtages i planen.

Ift. retningslinje nr. 2 blev det drøftet, at man f.eks. med fordel kunne etablere bufferzoner op til større §3-områder. DN Supplerede med, at man også kunne se på de dyrkede arealer langs med Odense Å, som både ville være effektive til at fjerne kvælstof og samtidig give et større sammenhængende naturområde. Sekretariatet forklarede, at hvis man som kommune planlægger et naturområde, der ikke er støtteordninger til, kan det lægges ind i IT-systemet MARS med en beskrivelse nedenunder af hvad det er for en type projekt man planlægger og hvilken finansiering man forventer, at der kommer til projektet (Novo Nordisk Fonden, nye statslige støtteordninger i fremtiden mv.).

Ift. retningslinje nr. 3 var der ingen kommentarer, da denne fremgangsmåde ift. etablering af vådområder helt elementært er sådan man gør.

Ift. retningslinje nr. 4 blev det drøftet hvordan gruppen håndterer, at fast track vådområder, som gennemsnitligt fjerner væsentligt mere kvælstof end traditionelle vådområder står til at fjerne de samme 90 kg N/ha som de traditionelle vådområder. Sekretariatet understregede, at gruppen efter bedste evne må tage

højde for usikkerheder i planlægningen og beskrive vigtige faglige pointer herunder måleusikkerheder i et bilag til omlægningsplanen.

Ift. retningslinje nr. 5 blev det besluttet i gruppen, at større skovrejsningsarealer med en planlagt implementering efter 2027 ikke skulle medtages i omlægningsplanen, da dette ville give et misvisende billede af den planlagte kvælstofindsats på kort sigt. Projekter, som bidrager til kvælstofindsatsen, men som ikke planlægges etableret før efter 2027 lægges ind i MARS med tilvalg af funktionen 'medtag ikke i rapport'. Det blev drøftet, at det var vigtigt i kommunerne at have fokus på, at arealer, som ikke medtages i omlægningsplanen, men som man planlægger skal være projektarealer lidt længere ude i fremtiden, ikke kommer til at indgå i en jordfordeling og solgt som landbrugsjord. En løsning på denne udfordring kunne være, at sådanne projektarealer evt. indgik i kommuneplanen.

Ad pkt. 3 – Status på omlægningsplanen

Sekretariatet præsenterede kort kvælstofindsatsbehovet i Odense Fjord samt status på omlægningsplanen i MARS.

Ad pkt. 4 – Præsentation af udvalgte arealer og drøftelse af projektidéer

Punktet vurderedes ikke at være relevant på dagens møde og gruppen gik derfor videre til punkt 5.

Ad pkt. 5 – Bordet rundt

Gruppen tog en række relevante faglige drøftelser ift. arbejdet med den fulde potentialescreening for oplandet. Vigtige pointer ift. kvælstofindsatsen var bl.a. at en række ekstensiverede arealer, som bidrager til indfrielse af kvælstofindsatsbehovet i MARS er arealer, som ikke blev gødsket før man ekstensiverede dem. Det blev også pointeret at udtagning af lavbundsarealer ikke bidrager til CO₂-reduktion før arealerne er vådgjorte. Gruppen drøftede problematikker ift. planlægning af projekter på arealer kategoriseret som særlig værdifuld landbrugsjord. Gruppen var enige om, at en del af disse arealer ikke passede ind i denne kategori. Gruppen besluttede, at det var indenfor rammen, at planlægge projekter på arealer kategoriseret som særlig værdifuld landbrugsjord, hvis det fagligt/teknisk giver mening og at kommunalbestyrelserne må tage stilling til, om de ønsker at godkende projekter på disse arealer.

Gruppen drøftede emner til dagsordenen for næste møde d. 10. juni og blev foreløbigt enige om følgende punkter:

- 1) Foreløbig drøftelse af prioritering af projekter i det fulde potentialekort herunder tværkommunal koordinering af projekter til omlægningsplanen
- 2) Præsentation fra Faaborg Midtfyn Kommune af fremgangsmåde for screening af potentielle arealer til ekstensivering.
- 3) Drøftelse af hvilke projekter, der skal lægges ind i MARS, men evt. ikke i første omgang indgå i omlægningsplanen, herunder større natur- eller skovrejsningsprojekter, som ikke forventes implementeret før efter 2027
- 4) Foreløbig drøftelse af hvilke faglige overvejelser, der kan indgå i bilag til omlægningsplanen.
Gruppen nævnte f.eks.:
 - Usikkerhed ift. lodsejers opbakning
 - Måleusikkerhed ift. projekters effektivitet til at fjerne kvælstof

- Terminologi (f.eks. lavbundslande vs. kulstofrige lavbundslande)
- Vurdering af særlig værdifuld landbrugsjord i oplandet

Sekretariatet modtager input til dagsordenen for næste møde **senest d. 28. maj**.

Gruppen var enige om, at alle kommuner arbejder på at udarbejde en fuld potentialescreening, at man når så langt man kan frem mod næste møde samt at alle skitseprojekter skal være tegnet ind i MARS **senest d. 3. juni**.